

Закон о јавним складиштима, 1931.

Садржај

Глава прва. Опште одредбе

1. Предузећа јавних складишта
2. Лица која могу оснивати и водити јавна складишта
3. Одобрење за оснивање и вођење јавних складишта

Глава друга. Посебна права јавних складишта

1. Позајмице на робу
2. Експропријација
3. Првенство на употребу железничких и пристанишних земљишта
4. Смештање царинске и трошаринске робе у јавна складишта

Глава трећа. Трговачко правна наређења за јавна складишта

1. Карактер предузећа и послова јавних складишта

2. Правилник о пословању и тарифе
складишних пристојби

3. Општа одговорност јавних складишта

4. Права и дужности јавних складишта

Вођење књига

Примање робе на чување

Осигурање робе

Пословна тајна

Трајање чувања робе

Преглед робе и узимање узорака

Поступак у случају кварења и промене у роби

Издавање робе и наканада складишних потраживања

Законско право залоге јавних складишта

Право продаје смештене робе

Глава четврта. О складишницама

1. Издавање и облик складишнице

2. Индосирање складишнице

3. Адресант варанта

4. Правни учинак индосирања признанице и
варанта

5. Права и дужности јавних складишта и имаоца складишнице, признанице и варанта

Општа права и дужности

Замена складишнице

Преглед робе и узимање узорака

Издавање робе

Примање осигуране своте

Законско право залогe јавних складишта

Исплата своте добивене продајом робе

6. Протест збоз неисплате, право продаје и регрес имаоца варанта

7. Амортизација складишнице

8. Одредбе меничног закона које важе за складишнице

Глава пета. Нарочита наређења о задружним складиштима

Глава шеста. Надзор над складиштима и казнена наређења

Глава седма. Прелазна и завршна наређења

347.767

ПРЕДЛОЖЕЊЕ ЗА ПРАВИЛА ЗАКОНА

СВ. 173.

представљених и објашњених судском
административном праксом
Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО
И ИЗГРАДЊУ НАРОДНЕ ВЛАСТИ

ЗАКОН

~~№ 300~~

О

ЈАВНИМ СКЛАДИШТИМА

од 23. августа, 1930. — II год.

=====

~~365/37~~

4-82

БЕОГРАД

БИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА

Михаилова улица 1

1931

211 8911

173. Св.

ЗБИРКА ЗАКОНА
протумачених и објашњених судском
и административном праксом
Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

Св. 173.

Уведено у нови инвентар бр. ~~2149/61~~

1 Јануара 1942 год.
Београд.

ЗАКОН

О

ЈАВНИМ СКЛАДИШТИМА

од 23. августа, 1930. — II год. .

33390

~~4-82~~

~~БИБЛИОТЕКА
МИНИСТАРСТВА ПРАВОСЛАВЉА
Бр. ~~33390~~~~

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 Кнез Михаилова улица 1
1931

С А Д Р Ж А Ј

Глава прва. Опште одредбе.	
1. Предузећа јавних- складишта (§ 1 и 2) — — — — —	7
2. Лица која могу оснивати и водити јавна складишта (§ 3 и 4) — — —	8
3. Одобрење за оснивање и вођење јавних складишта (§ 5—8) — — —	9
Глава друга. Посебна права јавних складишта.	
1. Позајмице на робу (§ 9) — —	11
2. Експропријација (§ 10) — —	11
3. Првенство на употребу железничких и пристанишних земљишта (§ 11)	12
4. Реекспедиција (§ 12) — —	12
5. Смештање царинске и трошаринске робе у јавна складишта (§ 13—16)	12
Глава трећа. Трговачко правна наређења за јавна складишта.	
1. Карактер предузећа и послова јавних складишта (§ 17 и 18) — — —	14
2. Правилник о пословању и тарифе складишних пристојби (§ 19—21) —	14
3. Општа одговорност јавних складишта (§ 22) — — — — —	16
4. Права и дужности јавних складишта.	

 Редакција завршена
 31. августа, 1930. — II год.

БЕОГРАД
 ШТАМПАРИЈА „ПРИВРЕДНИК“ КН. МИХАИЛОВА 3.
 1931

	Вођење књига (§ 23) — —	17
(§ 24—27)	Примање робе на чување — — — — —	18
	Осигурање робе (§ 28) —	19
	Пословна тајна (§ 29) — —	20
	Трајање чувања робе (§ 30)	20
рака (§ 31)	Преглед робе и узимање узо- — — — — —	21
	Поступак у случају кварења и промене у роби (§ 32) — — — — —	22
	Издавање робе и накнада складишних потраживања (§ 33—35) —	22
складишта (§ 36)	Законско право залогe јавних — — — — —	24
	Право продаје смештене ро- бе (§ 37—39) — — — — —	25
	Глава четврта. О складишницама.	
	1. Издавање и облик складишни- це (§ 40 и 41) — — — — —	26
42—44)	2. Индосирање складишнице (§ — — — — —	28
	3. Адресант варанта (§ 45) — —	29
	4. Правни учинак индосирања признанице и варанта (§ 46—48) — —	29
	5. Права и дужности јавних скла- дишта и имаоца складишнице, признанице и варанта.	
(§ 49)	Општа права и дужности — — — — —	31
	Замена складишнице (§ 50)	31
рака (§ 51)	Преглед робе и узимање узо- — — — — —	32
	Издавање робе (§ 52 и 53) —	32
(§ 54)	Примање осигуране своте — — — — —	33
складишта (§ 55)	Законско право залогe јавних — — — — —	33

	Исплата своте добивене про- дајом робе (§ 56) — — — — —	34
	6. Протест због неисплате, право продаје и регрес имаоца варанта (§ 57—59)	34
(§ 66)	7. Амортизација складишнице — — — — —	35
	8. Одредбе меничног закона које важе за складишнице (§ 61) — — —	36
	Глава пета. Нарочита наређења о за- дружним складиштима (§ 62—65) — —	
	Глава места. Надзор над складиштима и казнена наређења (§ 66 и 67) — — —	
	Глава седма. Прелазна и завршна на- ређења (§ 68—71) — — — — —	

ЗАКОН

о јавним складиштима

од 23. августа, 1930. — II год.

Глава I. Опште одредбе

1. Предузећа јавних складишта

§ 1. — (1) Јавна складишта јесу она предузећа која се у виду редовног занимања, баве пословима смештања и чувања туђе робе и која су, посебним одобрењем, овлаштена да на смештену робу издају складишнице по наређењима овог Закона.

(2) Јавна складишта могу, у вези са складишним послом, обављати и друге послове који овим Законом нису забрањени. Нарочито могу вршити:

1) утовар, истовар, претовар робе, пренос робе са железничке или бродарске станице и отпрамање робе;

2) манипулацију повереном им робом, као сортирање, чишћење, паковање, мерење, узимање узорака итд.;

3) плаћања, у виду предујма, за рачун странака; царине, трошарине и других дажби-

на и такса, возарине, лежарине, отпремнине, повуке итд., којима је роба оптерећена;

4) издавање, појединих просторија или земљишта за смештање робе, под кирију другим предузећима без одговорности за смештање и чување робе, осим, у колико по налогу најамника преузму обављање извесних послова.

5) Ако се јавним складиштима одобре права по наређењима главе II овог Закона, моћи ће она обављати и послове у вези са тим правима.

§ 2. — Јавна складишта подлеже општим одредбама Закона о обртима као и трговачког законика, у колико нису овим Законом за њих прописана нарочита наређења.

2. Лица која могу оснивати и водити јавна складишта

§ 3. — (1) Јавна складишта могу, по одобрењу надлежне власти (§ 5), оснивати појединци, трговачка друштва и правна лица.

(2) Држава, самоуправна тела и трговачке, индустријске и занатске (обртне) коморе имају за оснивање јавних складишта, под једнаким условима, првенство пред осталим лицима.

§ 4. — (1) Лица која траже одобрење за оснивање јавних складишта односно деловође, који се постављају код правних лица, мо-

рају бити пунолетни и поуздани за вођење јавних складишта.

(2) Одобрење не сме се давати лицима осуђеним за дела која повлаче губитак часних права. Исто тако не могу се таква лица постављати за деловођу.

3. Одобрење за оснивање и вођење јавних складишта

§ 5. — (1) Одобрење за оснивање и вођење јавних складишта издаје министар трговине и индустрије.

(2) При издавању одобрења водиће се рачуна о јавним интересима, о потребама унутрашње и спољне трговине као и о приликама и обзирима железничког, речног и поморског саобраћаја.

(3) Пре издавања одобрења прибавиће се мишљење надлежне трговачке, индустријске и занатске (обртне) коморе као и заинтересованих Министарстава. Код јавних складишта, намењених за житарице и остале пољопривредне производе, саслушаће се и Главни задружни савез у Београду као и савези земљорадничких задруга бановине, на чијем се подручју подиже јавно складиште. Ове установе дужне су да власти доставе своје мишљење најдаље за месец дана; у противном сматраће се да су дале повољно мишљење.

§ 6. — (1) Молбе за оснивање и вођење јавних складишта подносе се преко Банске управе, на чијем ће подручју бити седиште

предузећа. На подручју Управе града Београда молбе се подносе непосредно Министарству трговине и индустрије.

(2) У молби имају се означити главне врсте робе, која ће се примати на смештање и чување као и она права предвиђена овим Законом, којима се предузеће жели у свом раду користити.

(3) Уз молбу прилажу се: положајни нацрт места, где ће се складиште подићи, положајни нацрт и нацрти зграда, уређаја, постројења и других објеката складишта као и потребни нацрти за прикључке на најближу железничку станицу или луку, односно пристаниште.

(4) Молби ће се приложити, у четири примерка, правилник о употреби и пословању складишта као и тарифа складишних пристојби.

(5) Банска је управа дужна да што хитније прибави мишљење свих установа свог подручја, наведених у § 5, и да молбу, са својим мишљењем спроведе Министарству трговине и индустрије. Ако предузеће јавних складишта тражи, да своја складишта, подигне на подручју више бановина, онда ће, пре упућивања предмета Министарству трговине и индустрије, надлежна Банска управа тражити мишљење свих заинтересованих Банских управа.

(6) Ако предузеће јавних складишта, коме је већ издата дозвола, накнадно затражи дозволу да подигне јавно складиште у подручју друге које бановине, упутиће молбу Банској управи у чијем ће подручју подићи нова складишта.

§ 7. — У издатом одобрењу назначиће се и права, која се јавном складишту одобре по наређењима главе II овог Закона.

§ 8. — Предузеће које је добило дозволу за оснивање и вођење јавних складишта има да, у року од једне године дана, проради; у противном дато одобрење утруне. Из оправданих разлога, министар трговине и индустрије може овај рок продужити за годину дана.

Глава II. Посебна права јавних складишта

1. Позајмице на робу

§ 9. — Јавна складишта могу, само на основу одобрења, давати, на робу смештену у њиховим складиштима позајмице највише до 75% њезине вредности. Позајмице могу се давати само на подлози варанта. За задуживање и пренос варанта вреде и у овом случају сва односна наређења овог Закона.

2. Експропријација

§ 10. — Земљишта потребна јавним складиштима за грађење зграда, кејова, друмова, водовода, железничке пруге за саобраћај између складишта и јавних железница или пристаништа могу се експроприсати. У погледу услова и поступка важе општи прописи који о томе постоје.

3. Првенство за употребу железничких и пристанишних земљишта

§ 11. — (1) У колико железничке и пристанишне управе могу дозволити, да трећа лица на њиховим земљиштима подижу складишта, она ће ова земљишта првенствено уступити за подизање јавних складишта.

(2) Ако су таква земљишта већ уступљена трећим лицима, она ће се, кад за подизање јавних складишта буду потребна, одузети и пре истека времена употребе, односно пре истека рока за отказ. Штету која би била тиме проузрокована накнадиће јавно складиште, коме је земљиште предано на употребу.

(3) Ово првенство не може ићи на штету повластице признате задружним складиштима одредбом § 41 Закона о унапређењу пољопривреде.

4. Реекспедиција

§ 12. — Јавним складиштима даваће железничке управе повластицу реекспедиције. Услове под којима се ова реекспедиција има вршити прописаће министар саобраћаја.

5. Смештање царинске и трошаринске робе у јавна складишта

§ 13. — (1) Јавним складиштима могу се, по царинским односно трошаринским прописима, одобравати слободна царинска складишта, приватна царинска и трошаринска смештишта.

(2) Смештање робе у приватна царинска смештишта врши се на име подносиоца декларације (декларанта). Одговорност по царинским прописима сnose јавна складишта и декларант.

(3) За смештање у јавна складишта робе, која подлежи уједно и државној трошарини и самоуправним трошаринама или другим самоуправним дажбинама, важе одредбе Закона о државној трошарини.

(4) Дозволу за смештање робе у јавна складишта, која подлежи само самоуправним трошаринама или другим самоуправним дажбинама, даје, по саслушању надлежних самоуправних власти, министар трговине и индустрије.

§ 14. — Министар финансија, по предлогу Управе државних монопола, одредиће под којим ће се условима моћи у јавна складишта смештати и предмети државних монопола.

§ 15. — (1) Самоуправне трошарине или друге самоуправне дажбине за робу, дозезену, било којим превозним сретствима, и смештену у јавна складишта наплаћиваће се тек по износу исте из складишта, на подручју ових самоуправних тела у које се роба уноси.

(2) Општине или друге самоуправне установе у чијем се подручју налазе јавна складишта не могу наплаћивати никакву трошарину или другу дажбину на робу смештену у јавна складишта, која не пређе, ради потрошње, у слободан промет на њиховом подручју.

§ 16. — На подручју важности Закона о општинској мерини од 30 марта 1896 године, који важи на територији пређашње Краљевине Србије, не подлежи обавези плаћања општинске мерине роба која се каквим превозним сретствима доноси и смешта у јавна складишта. Општинска се мерина може наплаћивати тек приликом износа робе из складишта у слободан промет у случајевима кад роба подлежи плаћању општинске мерине.

Глава III. Трговачко-правна наређења за јавна складишта

1. Карактер предузећа и послова јавних складишта

§ 17. — Послови које у свом обрту обављају јавна складишта јесу трговачки послови, а власници предузећа су трговци у смислу трговачког закона.

§ 18. — Јавна складишта не смеју, за свој или туђи рачун, трговати оном врстом робе која се по правилнику може да смести у складиште предузећа. Ако јавно складиште ради противно оној забрани, одузеће му се дато одобрење.

2. Правилник о пословању и тарифе складишних пристојби

§ 19. — (1) Јавна складишта врше своје пословање по правилнику који одобрава Министар трговине и индустрије приликом издавања одобрења. Одобрењу Министра тргови-

не и индустрије подлежи такође и свака доцнија измена или допуна правилника.

(2) Правилник мора да садржи тачно све услове, под којима ће се вршити примање и чување робе и употребљавати складишна постројења.

(3) У правилнику морају се нарочито предвидети одредбе:

1) како се објављују правилник, тарифске пристојбе и повластице и све њихове измене и допуне; затим како ће се саоштавати статистички подаци;

2) о одговорности јавног складишта;

3) о издавању складишнице;

4) о року чувања за случај да овај није одређен уговором;

5) о законском праву залоге јавног складишта;

6) о продаји смештене робе од стране предузећа;

7) о избраном суду трговачке, индустријске и занатске (обртне) коморе или берзе, коме се странке могу подвргнути у случају спора који проистече из складишног посла;

8) о обављању других послова који су у вези са складишним послом, као и о посебним правима, која се предузећу одобре.

(4) Права јавног складишта и обавезе странака могу се правилником проширити само у колико је то овим Законом предвиђено.

(5) Тарифа складишних накнада не мора бити утврђена у правилнику.

§ 20. — (1) Тарифу складишних пристојби утврђује сама управа јавног складишта. Тарифа мора, пре примене, бити објављена; иначе није правно обавезна.

(2) Рефракције, рабати и сличне повластице могу се давати само онда, ако је њихова важност општа, а примењиваће се тек трећег дана после објављења.

(3) Смањена тарифа или смањени ставови тарифе изузев случај предњег става могу се одмах примењивати. Повећани ставови за ново смештену робу могу се наплаћивати тек петнаестог дана после објаве. За робу која је, за време повећања ставова, већ смештена у складишту, могу се повећани ставови наплаћивати тек, по истеку три месеца после њихове објаве.

(4) Тарифа и свака њена измена и допуна доставиће се, пре објаве, надзорној власти на знање.

§ 21. — (1) Правилник о пословању, тарифе складишних пристојби као и њихове измене и допуне морају се, о трошку предузећа, објавити у Службеном листу бановине у којој предузеће има своје седиште; код предузећа са седиштем на подручју Управе града Београда у Службеним новинама. Они се морају истаћи и у самом складишту на месту које је свакоме лако приступачно.

(2) Подаци о кретању и стању смештене робе и складишница саопштавају се према одредбама правилника.

3. Општа одговорност јавних складишта

§ 22. — (1) Јавно складиште одговара за сву штету која настаје услед тога што се у складишном пословању није поступило марљивошћу уредног трговца. Ова одговорност

за робу почиње примањем робе и траје до њеног издавања. Доказивање да је предузеће поступило као уредан трговац пада на његов терет.

(2) Јавно складиште одговара и за своје особље као и за друга лица која употребљава у своме пословању.

(3) Јавна складишта дужна су без одлагања да изврше писмена наређења остављача у погледу смештене робе. Телефонска или телеграфска наређења предузеће није дужно извршити пре писмене потврде, али у овом случају мора извршити све припремне радове, како би се извршила овака наређења одмах по пријему потврде.

4. Права и дужности јавних складишта

Вођење књига

§ 23. — (1) Јавна складишта водиће нарочиту складишну књигу. Начин књижења података у овој књизи прописиће Министар трговине и индустрије.

(2) Јавно складиште које издаје складишнице дужно је водити и матичну књигу за складишнице. Ова књига мора бити повезана, пагинирана и поднета на потврду надлежној пореској управи.

(3) У матичну књигу за складишнице уносиће се белешке према наређењима главе IV овог Закона.

Примање робе на чување.

§ 24. — (1) Јавно складиште не сме одбити примање и смештање робе никоме ко се подвргне условима правилника и тарифе, ако у складишту има места, а роба која ће се сместити спада, по њеној природи, у круг рада предузећа.

(2) Складишна одељења која су издата у најам, сматраће се као заузета, иако нису потпуно искоришћена.

(3) Јавно складиште није дужно испитивати идентитет остављача робе.

§ 25. — У погледу робе која се прима преко возара, бродара или шпедитера дужно је јавно складиште да утврди и учини све што је потребно да се сачувају права против ових лица и да о свему одмах извести остављача.

§ 26. — (1) Замењива роба, смештена у јавна складишта, несме се, без писменог пристанка остављача, мешати са робом једнаке врсте и каквоће коју су сместили други остављачи. Но јавна складишта која смештају житарице могу у правилнику искључити засебно смештање појединих житних остава.

(2) У случају да остављач замењиве робе и пристане на мешање са другом робом исте врсте и каквоће, јавно складиште не стиче права власништва на роби. Јавно складиште овлашћено и дужно је, да од укупне количине све помешане робе на захтев изда остављачу, односно имаоцу признанице или њиховим пуномоћницима отпадајући део, не тражећи одобрења осталих остављача.

(3) Како ће се на остављаче распоредити мањци у роби, за које предузеће не одговара, одредиће се правилником предузећа.

(4) У одобрењу за оснивање јавног складишта може се, мешовито смештање, везати за услов да предузеће за такво смештање подигне потребне специјалне уређаје.

(5) У колико се укаже потреба, Министар трговине и индустрије, у споразуму са Министром пољопривреде, може прописати специјалне одредбе како ће се код мешовитог смештања одређивати квалитетни степени појединих врсти житарица.

§ 27. — (1) На захтев остављача или његовог правног следбеника мора предузеће издати складишницу.

(2) Ако се не изда складишница, дужно је јавно складиште да писмено потврди пријем робе. Ова потврда није преносива индосаментом, а треба је вратити предузећу, ако се доцније изда складишница или кад се роба подигне.

Осигурање робе

§ 28. — (1) Јавна складишта дужна су да код примања осигурају сву робу за штете од пожара за пуну њену вредност, и то код осигуравајућег друштва које је овлашћено на рад у земљи. Предузеће које пропусти ову дужност одговараће за сву штту.

(2) У случају да наступи штета од пожара, тад свота, коју има да плати осигуравајуће друштво, ступа на место робе.

Пословна тајна

§ 29. — (1) Јавна складишта дужна су чувати строго тајну о сваком послу својих муштерија; она одговарају за сву штету, која би настала повредом ове дужности. Статистичке податке о стању и кретању робе издаваће предузеће према прописима власти.

(2) Органи власти дужни су да чувају тајну према трећим лицима о свему што су сазнали у вршењу надзора предузећа.

Трајање чувања робе

§ 30. — (1) Јавно складиште не може захтевати да остављач робу подигне пре него што протече време за које је уговорено да она остане у складишту. Ако то није уговорено, тад предузеће не може захтевати да остављач подигне робу пре него што истекне рок који ће се одредити правилником. Овај рок не сме бити краћи од 3 месеца рачунајући од дана кад је роба примљена на чување. Према природи робе могу се, за поједине врсте робе, одредити разни рокови.

(2) Ако јавно складиште робу задржи и после уговореног рока или, ако време чувања није било уговорено, оно може захтевати да се роба подигне тек кад одкаже даље чување робе, а од отказа протече један месец дана. У случају да рок чувања није уговорен или да је јавно складиште робу задржало и после истека уговореног рока, отказни рок почиње од истека рока одређеног правилником за трајање чувања.

(3) Ако остављач не подигне робу у одређеном року, јавно складиште овлашћено је, да прода смештену робу за рачун остављача (§ 37). Ако јавно складиште, у року од 8 дана, не прода робу, може извршити продају само ако остављача о истој претходно извести, а од дана одашиљања извештаја протекне 15 дана. Продаја је правно ваљана, и ако извештај није стигао остављачу.

(4) Кад јавно складиште утврди да му је достављена на смештање роба коју по правилнику не сме примити, неће је примити у складиште. Оно ће је ставити на располагање пошиљаоцу, али је дужно да се на трошак и опасност пошиљаоца побрине за њено привремено очување.

(5) За криво декларисање робе која се по правилнику може сместити у складиште, могу се у правилнику предвидети конвенционалне казне.

Преглед робе и узимање узорка

§ 31. — (1) Јавно складиште дужно је, остављачу или његовом пуномоћнику, дозволити да за време радних часова, у присуству намештеника предузећа, робу прегледа и од ње узима узорке, а допустиће да остављач предузме све што је потребно за одржавање робе, у колико није по правилнику предузеће дужно да то само изврши.

(2) Ако остављач робе писмено затражи да му јавно складиште од његове робе изда узорке, оно је дужно да без одлагања ово наређење изврши.

(3) Код мешовитог смештања могу се прегледати и узимати само узорци робе које држи предузеће.

Поступак у случају кварења и промене у роби

§ 32. — (1) Чим се на роби примети кварење или друга каква промена, услед које се њена вредност може смањити, јавно складиште дужно је да предузме све што је потребно да се штета уклони или умањи и да, без одлагања, извести остављача робе; иначе одговара за сву штету која отуда произађе.

(2) Ако остављач, у напред наведеним случајевима, не изда никакво наређење, ма да је према стању ствари био дужан да то уради, или ако, он или његов пуномоћник, нису могли да буду о томе извештени, тад је јавно складиште, чим запрети опасност од одлагања, овлаштено да робу прода (§ 37).

Издавање робе и накнада складишних потраживања

§ 33. — (1) Јавно складиште дужно је да, у свако доба за време радних часова, остављачу изда робу кад он то затражи и плати сва потраживања која јавном складишту припадају у вези са складишним пословањем, као потраживања на име пристојби за смештање, чување, манипулацију и издавање робе, ради накнаде за плаћене царине, трошарине, дажбине и таксе, за трошкове око истовара, утовара, претовара и преноса робе, за плаћене превозне и отпремачке трошкове, за трошко-

ве око осигурања и одржавања робе, као и за евентуалне друге трошкове око смештене робе, заједно са текућом каматом.

(2) Издатци предузећа у готовом имају се накнадити и пре издавања робе. Услови ове наплате одредиће се правилником предузећа.

(3) Јавно складиште има право да се, за неподмирена потраживања која су доспела према наређењима овог Закона или према одредбама правилника, наплати продајом робе (§ 37). Продаја се може извршити тек након осам дана, пошто је јавно складиште о томе известило остављача робе. Ако је о роби издата складишница, не може се продаја извршити пре истека рока чувања (§ 30).

§ 34. — (1) Прималац робе дужан је да робу, у колико је то могућно према редовном току послова, одмах прегледа чим му је јавно складиште преда. Ако он код примања опази на роби какав мањак или квар, има то одмах утврдити и о томе без одлагања извести јавно складиште; иначе ће се сматрати, да је роба уредно предата.

(2) За мањак или квар робе који приликом издавања нису могли бити примећени, јавно складиште одговара само ако је, мањак или квар, без одлагања вештацима утврђен и јавном складишту пријављен најдаље на месец дана по издавању робе, и ако се докаже, да је штета по кривњи јавног складишта, настала за време од примања робе у складиште па до издавања.

§ 35. — (1) Тражење накнаде противу јавног складишта због нестанка, мањка, квара или закашњења предаје робе, застарела за го-

дину дана. У случају мањка или квара застарелост почиње, по истеку дана, кад је роба предата, а у случају нестанка или закашњења предаје, по истеку дана, кад је предаја требала да буде извршена. У случају да сва роба пропадне, застарелост почиње тећи од дана, кад јавно складиште извести остављача робе о пропасти.

(2) Ови прописи не вреде ако је јавно складиште злонамерно проузроковало нестанак, мањак, квар и закашњење у отпреми или у издавању.

Законско право залоге јавних складишта

§ 36. — (1) За све време док је роба смештена у складишту, јавном складишту припада законско право залоге на робу. Ово право остаје у пуној важности и у случају стечаја и прече је од сваког другог права изузев потраживања по тачки 1 и 2 првог става § 38.

(2) Право залоге припада:

1) за сва потраживања јавног складишта, која му припадају по правилнику и тарифи за смештање, чување, манипулацију, истовар, утовар и претовар, пренос као и за издавање робе;

2) за сва потраживања која јавном складишту припадају ради накнаде за плаћене царине, трошарине, дажбине и таксе, за плаћене превозне и отпремачке трошкове, за трошкове око осигурања и одржавања робе, као и за евентуалне друге трошкове око смештене робе, заједно са текућом каматом.

Право продаје смештене робе

§ 37. — (1) Продаја смештене робе по наређењима § 30, § 32, § 33 и § 58 може се вршити, без судског поступка или какве друге формалности, путем јавне дражбе.

(2) Ако роба има берзанску или тржишну цену, продаја се може извршити и преко берзанског, односно трговачког посредника, који је за такве послове овлашћен, или преко ког другог лица, које је овлашћено да врши јавне продаје.

(3) Продаја се врши за рачун остављача.

(4) О извршеној продаји мора се извести остављач; ако је остављач могао бити извештен а то није учињено, одговара јавно складиште за су штету.

(5) Купац може подићи робу кад предузећу положи куповину цене.

(6) Ближе одредбе о вршењу јавне продаје биће прописане у правилнику (§ 19 тачка 6.).

§ 38. — (1) Од своте добивене продајом робе по § 37 имају се подмирити:

1) трошкови продаје;

2) још неплаћена царинска и трошаринска потраживања, дажбине или таксе;

3) пристојбе и остала потраживања, обезбеђена законским правом залоге јавног складишта (§ 36);

4) потраживања заложног веровника (§ 43) заједно са споредним потраживањима.

(2) Ова ће се потраживања подмирити поред како су напред наведена.

(3) По истом ће се реду подмиривати потраживања и у случају кад продају врши извршна власт.

(4) Остатак своте добивене продајом која претекне кад се исплате сва напред наведена потраживања, има се предати остављачу робе. Ако се новац не подигне, у року од три месеца од када је остављач извештен, положиће га јавно складиште код надлежног суда.

(5) Предња наређења примењиваће се и у случају кад на место робе ступа свота коју има да плати осигуравајуће предузеће за случај штете од пожара.

Дејство уговора противног законским наређењима

§ 39. — Одредбе уговора које су у противности са наређењима овог Закона о дужностима јавног складишта немају правног учинка.

Глава IV. О складишницама

1. Издавање и облик складишнице

§ 40. — (1) Складишница је исечак из матичне књиге за складишнице коју јавно складиште води хронолошким редом према наређењу § 23. Складишница подељена је у два међу собом спојена дела, која се могу раставити. Један од тих делова је признаница и други вараант (залошница). Сваки ће се део складишнице позивом једног на други као такав означити. Дупликати складишнице или једног од

оба дела смеју се издати само за случај судске амортизације оригинала.

(2) Јавно складиште не сме издати само један од тих делова.

(3) Складишница ће се према захтеву остављача издати на сву робу или на поједине делове робе примљене на чување.

§ 41. — (1) Оба дела складишнице морају гласити „по наредби“ и садржавати:

- 1) фирму и седиште јавног складишта;
- 2) текући број складишне књиге и ознаку магацина, где је роба смештена;
- 3) породично и рођено име (фирму), занимање и стан лица које је предало робу или лица по чијем је налогу роба предата на смештање;
- 4) тачно назначење врсте и количине смештене робе, декларисане или утврђене по тежини и по комадима; знак и број као и друге евентуалне ознаке уобичајене у трговини и начин паковања; ако је о мешаној роби издана складишница, мора се у њој назначити каквоћа или тип робе;

5) код кога је, на коју вредност и за које време је роба осигурана;

6) трајање чувања робе, уговором односно правилником одређено (§ 30);

7) све пристојбе и све трошкове јавног складишта (§ 33), као и сва друга оптерећења робе за неплаћене царине, трошарине или друге које јавне дажбине или таксе до дана издавања складишнице;

8) место и дан издања складишнице и потпис фирме јавног складишта.

(2) Све ове податке има јавно складиште забележити и у матичну књигу. Исто тако је оно дужно, да забележи издање складишнице у складишну књигу (§ 23).

(3) Јавно складиште одговара за тачност података садржаних у складишници, а нарочито у колико се односе на врсту, количину и каквоћу робе.

3. Индосирање складишнице

§ 42. — (1) Оба дела складишнице могу се неодвојено или одвојено преносити индосаментом.

(2) Кад се оба дела складишнице пренесу неодвојено, индосирање признанице дејствује за оба дела.

§ 43. — (1) Први индосамент варанта којим се овај преноси одвојено од признанице, садржаваће:

1) породично и рођено име (фирму), као и стан индосатара;

2) своту заједно са каматом обезбеђену правом залогa на смештену робу;

3) дан доспелости своте обезбеђене правом залогa:

4) датум и потпис индосанта.

(2) Све ово има се уписати и у признаницу.

(3) Јавно складиште уписаће у складишну књигу пуну садржину првог индосамента, којим је роба заложена, и извршени упис забележити на признаници као и на варанту и на

њима означити датум уписа у складишну књигу.

(4) Ако се ма која од ових формалности не испуни, индосамент је без учинка.

§ 44. — Други индосаменти на једном делу складишнице или на деловима који се преносе неодвојено не подлеже, у погледу своје садржине, наређењима § 43 али, по тражњи имаоца складишнице или једног од њених делова, морају се они од речи до речи увести у складишну књигу.

4. Адресат варанта

§ 45. — (1) Јавно складиште сматраће се адресатом варанта ако није, у првом заложном индосаменту (§ 43), наведен други адресат који се налази у месту седишта јавног складишта.

(2) Кад се одреди на варанту други адресат име адресата забележиће се на признаници као и у складишној књизи предузећа.

5. Правни учинак индосирања признанице и варанта

§ 46. — (1) Индосаментом прелазе сва права из пренете складишнице или једног њеног дела на индосатара.

(2) Предаја индосиране признанице индосатару има, у погледу права која зависе од предаје робе, једнаке правне учинке као и предаја саме робе.

(3) Кад се признаница индосаментом пренесе без варанта, тад је право које стиче индосатар признанице ограничено правима основаним засебним индосирањем варанта (§ 43).

(4) Ако је издата складишница, онда је предаја варанта, који је идосиран по наређењима § 43, потребна а и довољна за оснивање права залогe на смештену робу.

(5) Противу законитог имаоца складишнице или једног од оба дела могу се истаћи једино приговори који се односе на важност изјаве учињене у складишници или једном од оба њена дела, или који истичу из садржине складишнице или једног од оба дела, или које дужник има непосредно према имаоцу складишнице или једног од оба њена дела.

(6) Индосанти признанице не одговарају у смислу § 59.

§ 47. — (1) На робу, за коју је издата складишница, затим на права која припадају у погледу робе имаоцу признанице или варанта, не може се тражити извршење или обезбеђење.

(2) Предмет извршења или обезбеђења може бити само складишница, а ако је дељена сваки њен део.

§ 48. — Ако је пре извршеног одвојеног преноса варанта на признаницу забележена каква судска одредба којом се преносе или ограничавају права имаоца признанице, вара^{нт} се не може одвојено пренети, а, јавно складиште, не сме уписати и овакав пренос у складишну књигу.

6. Права и дужности јавних складишта и имаоца складишнице, признанице и варанта

Општа права и дужности

§ 49. — (1) Сва права и дужности које, по наређењима овог Закона, припадају јавном складишту према остављачу смештене робе важе, кад предузеће изда складишницу, према законитом имаоцу признанице.

(2) Кад је, по овом Закону јавном складишту стављено у дужност да извести остављача робе, оно је дужно у случају, кад изда складишницу, да извести имаоца признанице ако му је познат а ако му овај није познат дужно је да извести остављача робе, коме је издата складишница.

(3) Кад је одвојеним индосирањем варанта основано заложно право (§ 43), дужно је јавно складиште известити такође, и познатог имаоца варанта о продаји извршеној према наређењима § 37.

(4) Исто тако ће јавно складиште поступати у случају кад свота примања од осигуравајућег предузећа за накнаду штете од пожара ступа на место робе (§ 28).

Замена складишнице

§ 50. — (1) Законити ималац складишнице (§ 61, тач. 3) може захтевати, да му јавно складиште изда нову складишницу непосредно на његово име.

(2) Ималац складишнице у праву је захтевати да се смештена роба подели на мање

делове и да се, за сваки од тих делова, на његово име издају нове засебне складишнице.

(3) Ако се признаница и варант налазе у разним рукама, може се тражити нова складишница само кад то споразумно траже ималац признанице и ималац варанта.

(4) Ималац варанта може, у том случају, захтевати да му ималац признанице индосира нови варант.

(5) Трошкове око издавања нове складишнице сноси ималац признанице, а јавно складиште је дужно да повуче и поништи ранију складишницу. Предузеће мора да издавање нове складишнице забележи у складишну књигу.

Преглед робе и узимање узорака

§ 51. — Кад је издата складишница, право прегледа и узимања узорака припада имаоцу признанице (§ 31). Имаоцу варанта припада само право да врши преглед робе.

Издавање робе

§ 52. — (1) Ако је јавно складиште издало складишницу, дужно је да у свако доба и пре истека рока чувања, за време радних часова изда робу имаоцу обеју делова складишнице, кад се јавном складишту накнаде сва потраживања која му припадају у смислу § 33. Предузеће је дужно да изда робу само кад му се врати потпуна складишница (признаница и варант).

(2) Јавно складиште може, али не мора, да испита истинитост потписа на складишници.

§ 53. — (1) Ако ималац признанице, у исто време, не врати варант, тад он може захтевати да му се роба изда само у случају кад положи код јавног складишта своту обезбеђену правом залогe заједно са каматом која се рачуна до дана доспелости варанта.

(2) Предња наређења примениће се и онда, кад варант није доспео или рок смештања није протекао или ако ималац варанта предузећу није познат.

(3) Ако је на варанту назначен посебни адресат, мора га јавно складиште известити да је новац положен.

(4) Положени новац за искуп варанта мора предузеће исплатити имаоцу варанта и варант повући. Јавно складиште, може положену своту исплатити и адресату, ако му овај поднесе варант са потврдом исплате потраживања.

(5) Ако се новац не буде подигао за три месеца откада је варанту истекао рок плаћања, положиће га предузећу код надлежног суда.

Примање осигуране своте

§ 54. — Кад је издата складишница, јавно складиште је једино овлашћено да прими осигурану своту у случају да наступи штета од пожара (§ 28).

Законско право залогe јавних складишта

§ 55. — (1) Јавно складиште може остваривати законско право залогe (§ 36) противу имаоца складишнице или једног од њених де-

лова само у толико у колико се, код самог издавања складишнице, у оба њена дела забележе потраживања предузећа противу остављања робе.

(2) За потраживања јавног складишта, која су проистекла у погледу робе после издавања складишнице, предузеће може право залог остваривати само у толико у колико му ова потраживања припадају за време чувања које је одређено у складишници; а, ако то време није нарочито назначено, за време предвиђено у § 30.

Исплата своте добивене продајом робе

§ 56. — (1) Ако је ималац варанта који је пренесен одвојено од признанице потпуно измирен из своте добивене продајом по § 37 и 58 дужно је јавно складиште да варамент повуче. У противном ће се на њему забележити извршена делимична наплата и варамент вратити.

(2) Остатак своте који претекне у смислу наређења § 38 након исплате свих потраживања има се предати имаоцу признанице, а признаница у исто време повући.

(3) Своте које отпадају на признаницу и варамент положиће се код надлежног суда, ако их имаоци не подигну у року од три месеца, пошто је истекао рок плаћања варанта, односно рок чувања.

6. Протест због неисплате, право продаје и регрес имаоца варанта

§ 57. — Ако се варамент не искупи на време, ималац варанта дужан је да протестом утврди да је варамент поднео адресату на исплату,

а да исплата није извршена; у противном губи право регреса (§ 61 тачка4).

§ 58. — (1) Ако је подигнут протест због неисплате, легитимисани ималац варанта може захтевати да јавно складиште прода, без судског поступка или друге формалности, заложу робу. Продаја робе вршиће се према одредбама § 37.

(2) Ово право припада сваком индосанту варанта кад овај путем искупа дође у његове руке.

§ 59. — (1) Ималац варанта који није потпуно измирен продајом робе има за ненаплаћени део свог потраживања право регреса против претходних индосаната варанта.

(2) Регресни захтеви престају, ако у року од 30 дана, рачунајући од дана подигнутог протеста, није тражена продаја робе.

7. Амортизација складишнице

§ 60. — (1) За несталу складишницу или један од њених делова може се код надлежног суда тражити амортизација.

(2) О упућеном поступку за амортизацију известиће суд и јавно складиште које ће одређени поступак забележити у складишну књигу.

(3) Рок за амортизацију рачунаће се код складишнице или саме признанице, ако није истекао рок чувања, од првог дана кад овај рок истиче.

(4) Ако је затражена амортизација подељене складишнице или само признанице,

може суд већ, после започетог поступка за амортизацију, дозволити да се роба из складишта подигне пре него што он донесе коначну одлуку о амортизацији. Лице које тражи амортизацију мора, у овом случају, дати потпуно обезбеђење за подмирење евентуалних потраживања трећих лица. Кад је амортизација правноснажно изречена, може лице у чију је корист била изречена захтевати да му јавно складиште о његовом трошку изда нову признаницу, односно оба дела складишнице.

(5) Ако се тражи амортизација самог варанта индосираног у смислу § 43, може суд већ по започетом поступку, а пре него донесе коначну одлуку о амортизацији, овластити лице које тражи амортизацију да наплати своту обезбеђену правом залогa са споредним потраживањима, односно да предузме све што је у смислу овог закона потребно за обезбеђење његових права и за наплату његових потраживања. Ово овлашћење суд може издати само кад молилац потпуно обезбеди евентуална потраживања трећих лица.

8. Одредбе меничног закона које важе за складишнице

§ 61. — Уколико овим законом није друго наређено, важе, за просуђивање правних односа који су везани за складишницу или један од њених делова, аналогно следеће одредбе меничног закона од 29 новембра 1928 године:

1) За исписивање своте на складишници одредбе § 6; ако је свота у сваком од оба дела

складишнице различно наведена, исправе су ништавне;

2) За важност потписа и о пуномоћству за потписивање складишнице као и о неовлашћеном потписивању варанта одредбе § 7 и § 8;

3) О облику индосамента, о легитимацији и испитивању легитимације као и о обавези имаоца складишнице и сваког од њених делова, на враћање — одредбе § 10 став 3, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16 став 1, § 17, § 19 и § 39 са изузетком одредаба, које се односе на трасата, акцептанта и акцепт;

4) За вариант одредбе § 34 до § 36 о доспелости, одредбе § 37 став 1, § 38 до § 40 о плаћању, одредбе § 43 став 1 и 2 о протесту и одредбе § 44 са ограничењем да ималац варанта мора обавестити само свог индосанта за четири радна дана и да се у случају да је роба продата пошто је био протест, подигнут овај рок рачуна после дана кад је извршена продаја робе; одредбе § 45 до § 49, § 52 став 1 и § 53 о регресу због неисплате, одредбе § 54 о интервенцији за исплату као и одредбе § 58, § 60 до § 62 о исплати за част, с тим да не вреде наређења која се односе на трасата, акцепт и авал;

5) за лажну или преиначену складишницу као и за њене делове одредбе § 68 и § 69;

6) за протест варанта одредбе § 70 до § 77 о протесту, с тим да ће у погледу вођења протестног регистра министар правде уредбом прописати потребна наређења и да у § 77, став 1, ступа на место трасата јавно складиште или адресат варанта;

7) за застарелост регресних захтева противу индосаната варанта одредбе § 78, став 2 и 3 с тим да застарелост противу имаоца варанта почиње тећи првог дана после извршене продаје робе, ако је ова продата, пошто је био подигнут протест, даље одредбе § 79 до § 84;

8) за амортизацију складишнице или једног од оба њена дела одредбе § 90, 92 и § 93;

9) у погледу сукоба закона, општих наређења као и прелазних наређења прописи § 94 до § 96, § 97 до § 102 и § 108 до § 112.

Глава V. Нарочита наређења о задружним складиштима

§ 62. — (1) Савезима задруга и задругама произвођача пољопривредника, који су основани по закону о задругама, а подигну задружна складишта намењена смештању житарица и осталих пољопривредних производа, одобриће се да на смештену робу издају задружне складишнице.

(2) Задружна складишта могу, осим у случајевима наведеним у § 30, § 32, § 33, § 37 и § 58, за рачун својих чланова продавати смештену робу коју су чланови унели на чување.

(3) Од нечланова могу задружна складишта примати робу на чување само у толико уколико су задруге на то овлашћене по закону о задругама.

§ 63. — (1) Одобрење за подизање задружних складишта у смислу овог закона, која оснивају задруге, издаје бан по саслушању главних пољопривредних установа бано-

вине, а на подручју Управе града Београда Министар трговине и индустрије. Подизање задружних складишта која оснивају савези задруга произвођача пољопривредника одобрава Министар трговине и индустрије у споразуму са Министром пољопривреде. За поднашање молбе за подизање задружних складишта важе наређења става 1 до 4 § 6.

(2) Одобрење ће се давати без обзира на постојећа јавна складишта.

(3) Задружним складиштима могу се признати и права наведена у глави II овог закона. Поред тога уживаће задружна складишта и друге повластице, које за задруге важе по закону о задругама или по ма ком другом закону.

§ 64. — (1) Задружна складишта подлеже, у своме раду и пословању, наређењима главе III овог закона. Пословође које ће савез или задруга поставити морају испуњавати услове § 4 овог закона.

(2) За задружна складишта нису обавезна наређења о изабраном суду предвиђена у § 19, став 3, тачка 7.

(3) У колико овим законом нису предвиђена нарочита наређења, важиће и за задружна складишта одредбе Трговачког законика.

§ 65. — Задружне складишнице које задружна складишта издају на смештену робу издаваће се по наређењима главе IV овог закона са једнаким правним учинком који је предвиђен за јавна складишта.

Глава VI. Надзор над складиштима и казна наређења.

§ 66. — (1) Надзор над јавним складиштима и над радом задружних складишта врши бан, а на територији Управе града Београда Министар трговине и индустрије.

(2) Надзорна власт може у свако доба одредити ревизију јавног складишта и његовог пословања. У том случају имају изасланици надзорне власти право захтевати, да органи предузећа присуствују прегледу и да дају истинита објашњења. Ближе прописе о вршењу надзора прописаће Министар трговине и индустрије у споразуму са заинтересованим министима.

§ 67. — (1) Јавна складишта односно задружна складишта, која раде противно наређењима овог закона као и прописа донетих на основу овог закона, затим правилника и тарифе складишних пристојби, казниће се новчаном казном до 50.000 динара.

(2) Власт која је издала одобрење за оснивање складишта одузеће ово одобрење у случају кад се јавно складиште огреши о прописе § 18 овог закона, а може одобрење одузети и у случају кад предузеће јавних складишта, савез или задруга буду поновно кажњени ради тежих кривица по овом закону. У случају теже кривице по овом закону или у случају утврђених злоупотреба може власт која је издала одобрење одузети поједина или сва права одобрена по наређењима главе II овог закона.

(3) Новчане казне изриче надзорна власт.

(4) Своте наплаћене од новчаних казна иду у фонд банске управе за помагање стручних школа, а на подручју Управе града Београда у фонд Министарства трговине и индустрије за помагање стручних школа.

Глава VII. Прелазна и завршна наређења.

§ 68. — (1) Јавна складишта, основана по досадашњим законима, морају своје правилнике саобразити овом закону те их пре истека 4 месеца од ступања на снагу овог закона, предложити Министру трговине и индустрије на одобрење. Ако то не учине или ако у датом им року не исправе правилнике према упутствима Министра трговине и индустрије губе значај јавних складишта и не могу даље издавати складишнице ни у смислу овог закона нити по досадашњим законима.

(2) За складишнице које су издате до дана ступања на снагу овог закона важе прописи досадашњих закона. Исто тако ће се, по досадашњим законима, просуђивати облик и дејство индосирања које је, по ступању на снагу овог закона, извршено на оваквим складишницама или на сваком од њених делова, као и чињења потребна за одржавање и остваривање права из складишнице или сваког њеног дела.

§ 69. — (1) До доношења заједничког закона о обртима као и трговачког закона поменутог у § 2, у § 17 и у § 64 важе, за јавна складишта, прописи закона о обртима (рад-

њама) и трговачког закона који су на снази на подручју на коме се она налазе.

(2) Исто тако ће се примењивати и на експропријацију прописа подручја на коме се јавно складиште подиже.

§ 70. — Задружна складишта, у смислу § 41 закона о унапређењу пољопривреде од 6 септембра 1929 године, немају карактер задружних складишта у смислу овог закона и не могу издавати складишнице по овом закону. Да би ова складишта добила такав карактер, морају се саобразити наређењима овог закона.

§ 71. — (1) Кад овај закон ступи на снагу, престају важити ови закони и законски прописи о јавним складиштима:

1) закон од 28-IV-1889 године Л.Др.З.Бр. 64, о подизању и обртовању јавних складишта и о складишницама које су она издала;

2) одредбе наслова шестог о послу јавних складишта (§ 434 до § 452) законског чланка XXXVII Заједничког хрватско-угарског сабора од 1875 године о трговачком закону;

3) све наредбе и прописи који су о јавним складиштима или сместиштима издани у вези са напред наведеним законима.

(2) Прописи других закона, уредаба и наредаба престају важити у колико су противни прописима овог Закона.

(3) У колико се који закон, уредба или наредба позива на прописе Закона о јавним складиштима, односно о послу јавних складишта имају се подразумевати прописи овога Закона.

§ 72. — Овај закон ступа у живот и добија обавезну снагу 30 дана по обнародовању у „Службеним новинама”.

Службене новине Бр. 200. — LXXI од 3. септембра, 1930. — II год.

33390